

32001D0792

L 297/7

URADNI LIST EVROPSKIH SKUPNOSTI

15.11.2001

ODLOČBA SVETA
z dne 23. oktobra 2001
o vzpostavitvi mehanizma Skupnosti za pospeševanje okrepljenega sodelovanja na področju civilne
zaščite

(2001/792/ES, Euratom)

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 308 Pogodbe ter Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo in zlasti člena 203 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije ⁽¹⁾,

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta ⁽²⁾,

ob upoštevanju mnenja Ekonomsko-socialnega odbora ⁽³⁾,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij ⁽⁴⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

pripravljenost nanje, obveščanje in sodelovanje javnosti, sistemi za obveščanje o industrijskih nesrečah, odziv na nesrečo in vzajemna pomoč, je začela veljati 19. aprila 2000. Skupnost je Konvencijo odobrila s Sklepom Sveta 98/685/ES ⁽⁶⁾.

(3) Mehanizem Skupnosti za pospeševanje okrepljenega sodelovanja na področju civilne zaščite bi lahko dopolnil sedANJI akcijski program Skupnosti na področju civilne zaščite ⁽⁷⁾, tako da bi zagotovil podporo ob večjih nesrečah, ki bi lahko zahtevale nujen odziv. Glede na potrebe bi omogočil mobilizacijo intervencijskih ekip, strokovnjakov in druge pomoči preko okrepljene strukture Skupnosti za civilno zaščito, sestavljene iz centra za spremljanje in informiranje ter skupnega informacijskega in komunikacijskega sistema za primer nesreč. Zagotovil bi priložnost za zbiranje potrjenih nujnih informacij, za razširjanje navedenih informacij v države članice in izmenjavo izkušenj, pridobljenih med intervencijami.

(1) Ker je delovanje Skupnosti za izvajanje resolucije Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, z dne 8. julija 1991 o izboljšanju vzajemne pomoči med državami članicami ob naravni ali tehnološki nesreči ⁽⁵⁾ prispevalo k varstvu ljudi, okolja in premoženja, je sedaj treba še izboljšati varstvo ob naravnih, tehnoloških, radiacijskih in okoljskih nesrečah, vključno z onesnaževanjem morja ob nesrečah, tako v Evropski uniji kot zunaj nje, ter okrepiti določbe resolucije.

(4) Tak mehanizem bi ustrezno upošteval zadevno zakonodajo Skupnosti in mednarodnih obveznosti. Ta odločba zato ne sme vplivati na vzajemne pravice in obveznosti držav članic, iz dvo- ali večstranskih pogodb v zvezi z zadevami, ki jih zajema ta odločba.

(2) Konvencija Gospodarske Komisije OZN za Evropo (UN/ECE) o čezmejnih vplivih industrijskih nesreč, ki vsebuje določbe o zadevah, kot je preprečevanje nesreč in

(5) Preprečevanje je bistvenega pomena za varstvo pred naravnimi, tehnološkimi in okoljskimi nesrečami in bi bilo zato prav, da se razmisli o nadaljnjem ukrepanju.

⁽¹⁾ UL C 29 E, 30.1.2001, str. 287.

⁽²⁾ Mnenje z dne 14. junija 2001 (še ni objavljeno v Uradnem listu).

⁽³⁾ UL C 139, 11.5.2001, str. 27.

⁽⁴⁾ UL C 253, 12.9.2001, str. 17.

⁽⁵⁾ UL C 198, 27.7.1991, str. 1.

⁽⁶⁾ UL L 326, 3.12.1998, str. 1.

⁽⁷⁾ Odločba Sveta 1999/847/ES z dne 9. decembra 1999 o uvedbi akcijskega programa Skupnosti na področju civilne zaščite (UL L 327, 21.12.1999, str. 53).

- (6) Ob večji nesreči v Skupnosti ali ob njeni neposredni nevarnosti, ki ima ali bi lahko imela čezmejne učinke ali lahko pripelje do poziva na pomoč ene ali več držav članic, je treba na primeren način poslati ustrezno obvestilo preko ustaljenega zanesljivega skupnega informacijskega in komunikacijskega sistema za primer nesreč.
- (7) Na ravni držav članic in Skupnosti je treba sprejeti predhodne ukrepe, da se ob nesrečah omogoči hitra mobilizacija intervencijskih ekip in ustrezno fleksibilna koordinacija ter da se s programom usposabljanja omogoči učinkovita odzivna sposobnost in komplementarnost ekip za oceno stanja in/ali koordinacijo, intervencijskih ekip in druge pomoči, kot je primerno. Drugi predhodni ukrepi bi vključevali združevanje informacij v zvezi s potrebno zdravstveno pomočjo in spodbujanjem uporabe novih tehnologij.
- (8) V skladu z načelom subsidiarnosti bi mehanizem Skupnosti zagotovil dodatno vrednost pri podpori in dopolnitvi nacionalnih usmeritev na področju vzajemne pomoči za civilno zaščito. Če pripravljenost države članice, ki prosi za pomoč, ne zadostuje za ustrezen odziv na večjo nesrečo v smislu razpoložljivih sil in sredstev, bi ta država lahko okrepila svojo pripravljenost, tako da zaprosi za pomoč pri takemu mehanizmu Skupnosti.
- (9) Mehanizem naj bi omogočil mobilizacijo in koordinacijo intervencij, da bi pomagal zagotoviti boljše varstvo predvsem ljudi, pa tudi okolja in premoženja, vključno s kulturno dediščino, in tako zmanjšal izgubo človeških življenj, poškodbe, materialno škodo, gospodarsko in okoljsko škodo in pomagal zagotoviti večjo dosegljivost ciljev socialne kohezije in solidarnosti.
- (10) Izolirane in najbolj oddaljene regije in nekatera druga območja Skupnosti imajo pogosto posebne značilnosti in potrebe zaradi geografske lege, reliefa ter družbenih in gospodarskih okoliščin. Te imajo neželeni učinek, ovirajo pripravo pomoči in intervencije, kar otežuje zagotavljanje podpore in sredstev pomoči, ter ob resni nevarnosti večje nesreče privedejo do posebnih potreb po pomoči. Tak mehanizem Skupnosti bi omogočil tudi boljši odziv v teh situacijah in na te potrebe.
- (11) Ob intervenciji za civilno zaščito zunaj Skupnosti bi lahko mehanizem uporabili kot orodje za lajšanje in podporo pri ukrepanju Skupnosti in držav članic v okviru njihovih pristojnosti.
- (12) Tak mehanizem Skupnosti bi pod pogoji, ki jih je treba določiti, lahko služil tudi kot orodje za omogočanje in podporo kriznega upravljanja iz naslova V Pogodbe o Evropski uniji.
- (13) Intervencije bi se izvajale samostojno ali kot prispevek k operaciji, ki jo vodi mednarodna organizacija; v takem primeru bi morala Skupnost razviti odnose z ustreznimi svetovnimi in regionalnimi mednarodnimi organizacijami.
- (14) Sodelovanje pri takem mehanizmu bi bilo odprto za države kandidatke.
- (15) Izboljšati je treba preglednost ter utrditi in okrepiti različne vrste obstoječih dejavnosti civilne zaščite, pri tem pa neprestano zasledovati cilje Pogodbe.
- (16) Ukrepe, potrebne za izvajanje te odločbe, je treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (17) Isti odbor naj bi za ta mehanizem kot za obstoječ akcijski program Skupnosti na področju civilne zaščite zagotovil konsistentnost in komplementarnost za izvajanje mehanizma.
- (18) Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti za atomsko energijo za sprejetje te odločbe ne predvidevata drugih pooblastil kot pooblastila iz člena 308 oziroma 203 –
- SPREJEL NASLEDNJO ODLOČBO:
- Člen 1*
1. S tem se vzpostavi mehanizem Skupnosti za pospeševanje okrepljenega sodelovanja Skupnosti in držav članic na področju civilne zaščite ob večjih nesrečah ali ob neposredni nevarnosti nesreč, ki bi lahko zahtevale nujen odziv (v nadaljnjem besedilu „mehanizem“).
2. Mehanizem naj prispeva k zagotavljanju boljšega varstva, predvsem ljudi, pa tudi okolja in premoženja, vključno s kulturno dediščino, ob večjih nesrečah, tj. naravnih, tehnoloških, radioloških ali ekoloških nesrečah, ki se pripetijo v Skupnosti ali zunaj nje, vključno z onesnaženjem morja ob nesrečah, kot je predvideno v Odločbi št. 2850/2000/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2000 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za sodelovanje na področju onesnaževanja morja ob nesrečah ali namerno ⁽²⁾.
- Mehanizem ne vpliva na obveznosti iz veljavne zadevne zakonodaje Evropske skupnosti ali Evropske skupnosti za atomsko energijo ali iz veljavnih mednarodnih sporazumov.
- ⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.
⁽²⁾ UL L 332, 28.12.2000, str. 1.

Glavni namen mehanizma je na prošnjo zagotoviti pomoč ob takih nesrečah in izboljšati koordinacijo intervencije, ki jo zagotavljajo države članice in Skupnost, ob upoštevanju posebnih potreb izoliranih, najbolj oddaljenih in drugih regij ali otokov Skupnosti.

3. Mehanizem sestavlja vrsta elementov in ukrepov, ki vključujejo:

- določanje intervencijskih ekip in druge podpore za intervencijo, ki je na voljo v državah članicah za intervencijo ob nesrečah,
- vzpostavitev in izvajanje programa usposabljanja za intervencijske ekipe in drugo intervencijsko podporo ter za strokovnjake iz ekip za oceno stanja in/ali koordinacijo,
- delavnice, seminarje in pilotne projekte o glavnih vidikih intervencij,
- ustanovitev in po potrebi napotitev ekip za oceno stanj in/ali koordinacijo,
- ustanovitev in upravljanje centra za spremljanje in informiranje,
- uvedbo in upravljanje skupnega komunikacijskega in informacijskega sistema za primer nesreč,
- druge podporne ukrepe, kot so ukrepi za lažji prevoz interventne pomoči.

Člen 2

1. Ob večji nesreči v Skupnosti ali ob njeni neposredni nevarnosti, ki ima ali bi lahko imela čezmejne učinke ali lahko pripelje do poziva na pomoč ene ali več držav članic, mora država članica, v kateri se je zgodila nesreča, takoj obvestiti:

- (a) države članice, ki bi jih nesreča lahko prizadela, razen če je ta obveznost obveščanja že bila izpolnjena v skladu z ustreznimi zakonodajo Evropske skupnosti ali Evropske skupnosti za atomsko energijo ali z veljavnimi mednarodnimi sporazumi, in
- (b) Komisijo, kadar je mogoče pričakovati morebitno prošnjo za pomoč preko centra za spremljanje in informiranje, da bi lahko Komisija, če je primerno, obvestila druge države članice in sprožila delovanje svojih pristojnih služb.

2. Tako obveščanje poteka, če je primerno, preko komunikacijskega in informacijskega sistema.

Člen 3

Za zagotovitev učinkovitega intervencijskega odziva ob večjih nesrečah države članice:

- (a) v okviru svojih pristojnih služb, zlasti služb za civilno zaščito ali drugih služb za ukrepanje ob nesrečah, vnaprej določijo intervencijske ekipe, ki bi lahko bile na voljo za tako

posredovanje ali bi jih bilo mogoče organizirati v zelo kratkem času, da se napotijo običajno v 12 urah po prošnji za pomoč, pri čemer je treba upoštevati, da bi morala biti sestava ekipe odvisna od vrste večje nesreče in od posebnih potreb ob takšnih nesrečah;

- (b) izberejo strokovnjake, ki jih je mogoče poklicati za delovanje na kraju nesreče v ekipi za oceno stanja in/ali koordinacijo;
- (c) v šestih mesecih po sprejetju te odločbe zagotovijo ustrezne splošne informacije o teh ekipah in strokovnjakih ter o zdravstveni pomoči, kakor določa člen 4(e), in po potrebi takoj posodobijo te informacije;
- (d) preverijo možnost, da po potrebi zagotovijo tudi drugo interventno pomoč, ki bi jo lahko dale na razpolago druge pristojne službe, kot so specializirano osebje in oprema za ravnanje v konkretni nesreči, ter pritegnejo pomoč, ki jo lahko zagotovijo nevladne organizacije in drugi ustrezni subjekti;
- (e) za namene uporabe te odločbe imenujejo pristojne organe, določijo točke za stike in ustrezno obvestijo Komisijo.

Člen 4

Za doseganje ciljev in izvajanje ukrepov iz člena 1 Komisija:

- (a) ustanovi in upravlja center za spremljanje in informiranje, ki je dostopen in sposoben odziva 24 ur na dan ter služi državam članicam in Komisiji za namene mehanizma;
- (b) vzpostavi in upravlja zanesljiv skupni komunikacijski in informacijski sistem za primer nesreč, da omogoči komunikacijo in izmenjavo informacij med centrom za spremljanje in informiranje ter točkami za stike, ki jih v ta namen določijo države članice;
- (c) poskrbi za kolikor je mogoče hitro mobilizacijo in napotitev majhnih ekip strokovnjakov, odgovornih:
 - da za države članice, center za spremljanje in informiranje in državo, ki prosi za pomoč, ocenijo situacijo,
 - pospešijo, če je potrebno, koordiniranje operacij pomoči na kraju samem in vzdržujejo zvezo, če je to potrebno in primerno, s pristojnimi organi države, ki prosijo za pomoč;
- (d) oblikuje program usposabljanja za izboljšanje koordinacije intervencije za civilno zaščito, tako da zagotovi kompatibilnost in komplementarnost med intervencijskimi ekipami, kakor določa člen 3(a), ali, če je primerno, za drugo intervencijsko podporo, kakor določa člen 3(b), ter za izboljšanje usposobljenosti strokovnjakov za oceno stanja. Program vključuje skupne tečaje in vaje ter sistem izmenjav, pri čemer se posameznike lahko začasno premesti v ekipe iz drugih držav članic;
- (e) združuje informacije o zmoglostih držav članic za proizvodnjo serumov in cepiv ali o drugi potrebni zdravstveni pomoči in o zalogah, ki bi lahko bile na voljo za intervencijo ob večjih nesrečah, ter te informacije nalaga v informacijski sistemi;

- (f) sestavi seznam izkušenj iz intervencij, ki so bile opravljene v okviru mehanizma, in širi te izkušnje preko informacijskega sistema;
- (g) spodbuja in pospešuje uvajanje in uporabo novih tehnologij za namen mehanizma, vključno s sistemi za obveščanje in opozarjanje, izmenjavo informacij, uporabo satelitske tehnologije in podporo pri odločanju v obvladovanju nesreč;
- (h) sprejme ukrepe za lažji prevoz pomoči za intervencijo in drugo podporno delovanje.

Člen 5

1. Če se nesreča zgodi v Skupnosti, lahko država članica s kar se da natančno prošnjo zahteva pomoč:

- (a) druge države članice preko centra za spremljanje in informiranje, Komisija pa ob prejemu take prošnje glede na okoliščine in brez odlašanja:

- posreduje prošnjo točkam za stike drugih držav članic,
- pospeši mobilizacijo ekip, strokovnjakov in druge intervencijske podpore,
- zbira potrjene informacije o nesreči in jih pošilja državam članicam ali

- (b) neposredno od drugih držav članic.

2. Vsaka država članica, na katero se naslovi prošnja za pomoč, nemudoma ugotovi, ali je sposobna nuditi zahtevano pomoč, in o tem preko centra za spremljanje in informiranje ali neposredno obvesti državo članico, ki prosi za pomoč, nato pa glede na okoliščine tudi center ter navede obseg in pogoje kakršne koli pomoči, ki jo lahko nudi.

3. Država članica, ki prosi za pomoč, je odgovorna za vodenje intervencij. Organi države članice, ki prosi za pomoč, določijo smernice in, če je potrebno, opredelijo obseg nalog, ki se zaupajo intervencijskim ekipam, brez navajanja podrobnosti o njihovi izvedbi, saj je le-te treba prepustiti pristojni osebi, ki jo imenuje država članica, ki nudi pomoč.

4. Država članica, ki prosi za pomoč, lahko prosi ekipe, da vodijo intervencijo v njenem imenu; v takšnem primeru si ekipe, ki jih zagotovijo države članice in Skupnost, prizadevajo za koordinacijo svojih intervencij.

5. Ekipa za oceno stanja in/ali koordinacijo lajša koordinacijo med intervencijskimi ekipami in, če je potrebno in primerno, vzdržuje zvezo s pristojnimi organi države članice, ki prosi za pomoč.

Člen 6

Določbe člena 5 se lahko na prošnjo za pomoč uporabljajo tudi v primeru intervencij zunaj Skupnosti. Take intervencije se lahko vodijo kot samostojna intervencija za pomoč ali kot prispevek k intervenciji, ki jo vodi mednarodna organizacija.

Koordinacijo intervencij za civilno zaščito, ki potekajo v okviru tega mehanizma zunaj Skupnosti, zagotovi država članica, ki predseduje Svetu Evropske unije.

Člen 7

Sodelovanje v mehanizmu je odprto:

- državam kandidatkam srednje in vzhodne Evrope v skladu s pogoji, vzpostavljenimi v Sporazumih o pridružitvi, v njihovi dodatnih protokolih in odločbah zadevnih Pridružitvenih svetov,
- Cipru, Malti in Turčiji na osnovi dvostranskih sporazumov, ki se sklenejo s temi državami.

Člen 8

1. Komisija izvaja ukrepe v zvezi z mehanizmom v skladu s postopki, določenimi v členu 9(2).

2. Komisija v skladu s postopki, določenimi v členu 9(3), vzpostavi skupna pravila, zlasti o naslednjih zadevah:

- (a) o pomoči, ki je na voljo za intervencijo, kakor določa člen 3;
- (b) centru za spremljanje in informiranje, kakor določa člen 4(a);
- (c) skupnem komunikacijskem in informacijskem sistemu za primer večjih nesreč, kakor določa člen 4(b);
- (d) ekipah za oceno stanja in/ali koordinacijo, kakor določa člen 4(c), vključno s kriteriji za izbiro strokovnjakov;
- (e) programu usposabljanja, kakor določa člen 4(d);
- (f) informacije o zdravstveni pomoči, kakor določa člen 4(e);
- (g) intervencijah v Skupnosti na osnovi Resolucije z dne 8. julija 1991 ter intervencijah zunaj Skupnosti, kakor določa člen 6.

Člen 9

1. Komisiji pomaga odbor, ustanovljen s členom 4(1) Odločbe 1999/847/ES.

2. Ob sklicu na ta odstavek se uporabljata člena 4 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje, določeno v členu 4(3) Sklepa 1999/468/ES, se določi na tri mesece.

3. Ob sklicu na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES.

Obdobje, določeno v členu 5(6) Sklepa 1999/468/ES, se določi na tri mesece.

4. Odbor sprejme svoj poslovnik.

Člen 10

Komisija oceni izvajanje te odločbe vsako tretje leto po začetku veljavnosti te odločbe in posreduje zaključke navedene ocene skupaj z vsemi predlogi za spremembe odločbe Evropskemu parlamentu in Svetu.

Člen 11

Ta odločba začne veljati 1. januarja 2002.

Člen 12

Ta odločba je naslovljena na države članice.

V Luxembourg, 23. oktobra 2001

Za Svet

Predsednik

A. NEYTS-UYTTEBROECK
